

Eindexamen

Was u als opa of oma in juni ook zo trots? Dat een kleinkind het diploma van een of andere schoolopleiding had gehaald en de school eindelijk kon verlaten? En hebt u wellicht geholpen met het hijsen van de vlag met aan het uiteinde van mast of stok een lege boekentas in plaats van de oranje (Koninklijke) of witgele (pauselijke) wimpel? Misschien hebt u ook nog op een andere manier gehesen en één van de gerstenatfabrikanten na de afgang in

Charkow nog wat extra omzet bezorgd.

Wellicht kwamen er bij u herinneringen op aan uw eigen eindexamen toen alles nog niet zo geregeld was. Ik deed dat nog in de 'goeie ouwe tijd' in de lokalen van het St. WC op de Singelstraat, die nu het Historisch Museum de Bevelanden herbergen.

In die jaren 50 en 60 van de vorige eeuw ging het er anders aan toe bij de examens dan vandaag. Je had eerst een schriftelijk examen met de nodige verplichte vakken. Er viel niets te kiezen en te laten vallen. En bij het mondelinge examen waren dat er al gauw 10 tot 12 en ook weer verplicht. Niks keuze, gewoon doen!

Proefwerkweken waren er niet. De proefwerken deed je gewoon in de les volgens het lesrooster tussen de andere lessen in. En als proef het examen uit een vorig jaar maken, was er ook niet bij. Eigenlijk moest je maar zien hoe je de kennis vergaarde, die nodig was om het papiertje te halen. Voor het mondeling examen kreeg je 3 extra vrije weken om je kennis bij te spijkeren. Hoe je dat moest doen werd er niet bijgezegd. Je werd geacht je diverse leer-boeken door te worstelen en wat je las allemaal in je kop te stampen.

We hadden geen LAKS om te klagen dat het examen zo moeilijk was, of dat het zo heet was in het examenlokaal of dat de surveillant z'n schoenen kraakten. En bij het mondeling examen voor de talen moest je van zo'n 40 tot 50 Nederlandse en buitenlandse boeken de inhoud en betekenis kennen. De meesten had je niet gelezen, want het taalgebruik in de drama's van Joost van den Vondel, of welke andere beroemde schrijver dan ook, was nu niet zo aansprekend dat je dat even las. Dus tierde er een welige handel in uittreksels, waarvan we hoopten dat die alle nodige informatie zouden geven, die we nodig hadden om eventuele vragen daarover te beantwoorden.

Ook nu wordt er nog veel van de examenkandidaten gevraagd en de hoeveelheid leerstof die ze moeten opnemen is niet gering, maar wij konden dat in alle rust doen. Tegenwoordig niet meer. De media besteden iedere dag aandacht aan de inhoud van het examen en de regionale kranten 'volgen' gedurende die tijd enkele leerlingen, die dan over iedere flauwe kul worden doorgezaagd. Het klachtenbureau LAKS komt uitvoerig aan het woord en iedere klacht over welke futiliteit dan ook komt uitvoerig in de krant. Kamerleden schieten onmiddellijk in de startblokken en stellen schriftelijke vragen aan de minister, die over de inhoud van de examens van toeten nog blazen weet.

Onze examens waren ook niet altijd even gemakkelijk en we mopperden ook dat ze moeilijk waren, maar er werd dan gezegd te bepalen of je voldoende wist om je diploma waar te kunnen maken en goed beslagen ten ijs kon komen als je ging werken of verder studeren. Je moest toen nog goed en foutloos en begrijpelijk Nederlands kunnen spreken en schrijven en de vreemde talen redelijk beheersen. En als je de technische vakken had gevolgd of je de 'Stelling van Pythagoras' goed kon toepassen, je de het chemische symbool van ijzer wist en je goed in het algebra kon rekenen. Je moest dus wel het een en ander hebben opgestoken in al die jaren dat je je ouders geld had gekost aan boeken en ander schoolmateriaal, want er was toen nog geen schoolfonds waaruit dat betaald werd.

En als je dan na een half uur wachten te hoorde dat je geslaagd was, kreeg je het felbegeerde papiertje en kon je aan de rol. De eerste avond kwam de familie je feliciteren en ook het lerarenkorps liet zich niet onbetuigd en kwam graag een of twee of nog meer neuten innemen. Zeker als ze tot de geestelijke stand behoorden, zoals dat op veel roomse scholen het geval was.

Eindexamen doen? Het is tegenwoordig niet moeilijker als in onze jaren, maar ook niet makkelijker. Dat laatse zou het wel zijn als daar niet ieder jaar zoveel heisa over gemaakt zou worden in krant, op de radio of de tv. Ik hoop dat alle geslaagden met succes aan een volgende studie kunnen beginnen of werk kunnen vinden en dat u dan als opa of oma daar ook trots op bent.